

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2290

av Carina Ohlsson och Agneta Gille (S)

**Avgiftsfri mammografi och likvärdig
bröstcancerbehandling i hela landet**

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till avgiftsfri mammografi och likvärdig bröstcancerbehandling i hela landet.

Motivering

80 procent av kvinnorna som drabbas av bröstcancer överlever. Mammografien är den överlägset viktigaste förklaringen. Sjukdomen upptäcks i tid och motåtgärder kan sättas in. Men många kvinnor avstår från den livsviktiga undersökningen. De har inte råd. De kan inte gå från jobbet. Eller de bor helt enkelt på fel plats. Mammografien har blivit en klassfråga.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har satt som mål att 80 procent av alla som kallas ska delta i mammografiscreening. Landstingen har som ansvar att arbeta för att nå detta mål. Sveriges sex regionala cancercentrum (RCC) har i uppgift att stödja landsting och regioner i arbetet med att utveckla existerande screeningverksamheter till att omfatta så många individer som möjligt. De har också till uppgift att skapa en så jämlik cancervård som möjligt, där även tidig upptäckt av cancer ingår.

En avgiftsbefrielse är en angelägen åtgärd för att underlätta för kvinnor i alla samhällsgrupper att delta i screeningprogrammet. Riktade informationsinsatser är också viktigt för att fler ska komma till undersökningen.

Avgifterna till sjukvården har ytterst som syfte att påverka människors beteende så att vi söker vård på lämplig nivå och vid rätt tillfälle. Avgifterna till screeningprogrammet är ur det perspektivet kontraproduktiva i och med att syftet och

nyttan med programmen bygger på ett så brett deltagande som möjligt. Dessutom är intäkterna från dessa avgifter marginella. Mammografin har blivit en klassfråga. Många avstår på grund av att man inte har en ekonomi till att betala besöksavgiften, som varierar i hela landet.

Likvärdig och fullgod behandling oberoende av bostadsort borde vara en självklarhet. Likställighetsprincipen i vården måste säkras och en översyn bör därför ske på nationell nivå. Det finns nationella riktlinjer för bröstcancervården som åsidosätts, då det också finns regionala vårdplaner. Det är orimligt att patienter på grund av bostadsort kan nekas behandlingar som är godkända av Läkemedelsverket bara för att det finns regionala skillnader och att nationella riktlinjer kan väljas bort av landsting.

Carina Ohlsson (S)

Agneta Gille (S)